

SDG-data gebruiken om je beleid vorm te geven

VVSG en Idea Consult

Agenda

1. SDG's en lokale besturen
2. SDG-rapport van Vlaamse provincies, steden en gemeenten: voornaamste vaststellingen (+ Q&A)
3. Stad Harelbeke: SDG-monitoring en connectie met stakeholders (+ Q&A)
4. Relatie tussen lokale besturen en stakeholders ikv SDG-data
5. Andere bronnen en materialen

SDG pilootgemeenten 2017-2019, traject VVSG

SDG's en lokale besturen

65% van de SDG's kan niet gerealiseerd worden zonder de actieve betrokkenheid van lokale besturen (Cities Alliance)

Vlaamse lokale besturen – met steun VVSG – zijn internationale pioniers in lokale vertaling van Agenda 2030

Aantal cijfers:

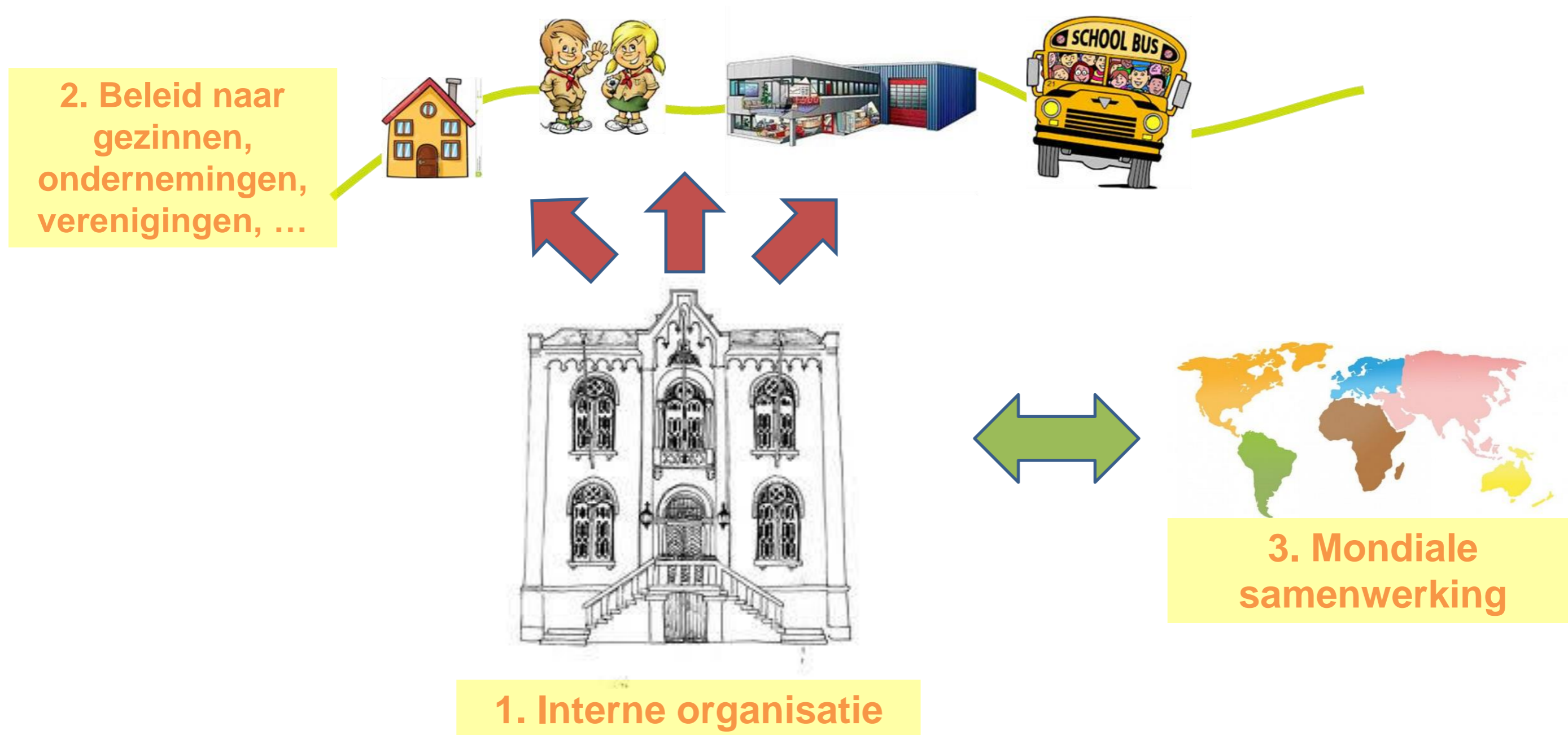
- 118 ondertekenaars van SDG engagementsverklaring van VVSG
- 180 gemeenten nam reeds deel aan Week van de Duurzame Gemeente (2018-2023)
- Bijna 2 op de 3 gemeenten nam de SDG's op in de Beleids- en Beheerscyclus (BBC) 2020-2025. Ziet ernaar uit dat we voor volgende BBC zelfde kant opgaan, met meer diepgang.

Heeft o.a. geleid tot duurzaamheid > klimaat, dienstoverschrijdende samenwerking, verduurzaming van projecten

SDG's en lokale besturen

Lokale besturen kunnen op verschillende niveaus werken aan SDG's

SDG's en lokale besturen

Lokale samenwerking via Week van de Duurzame Gemeente

Voorbeeld SDGeneration en Clubs ODD, Brugge_Ebolowa

SDG's en lokale besturen

Lokale samenwerking via Week van de Duurzame Gemeente

Stad Gent: jaarlijks SDG-rapport

WDG gebruikt om SDG-rapport voor te stellen.

Rapporten over People, Prosperity en Planet (2021-3): stadsbestuur in gesprek met platformen en overlegorganen: wat betekenen SDG's voor jullie? Wat doen jullie op vlak van duurzaamheid? Hoe meer samenwerken?

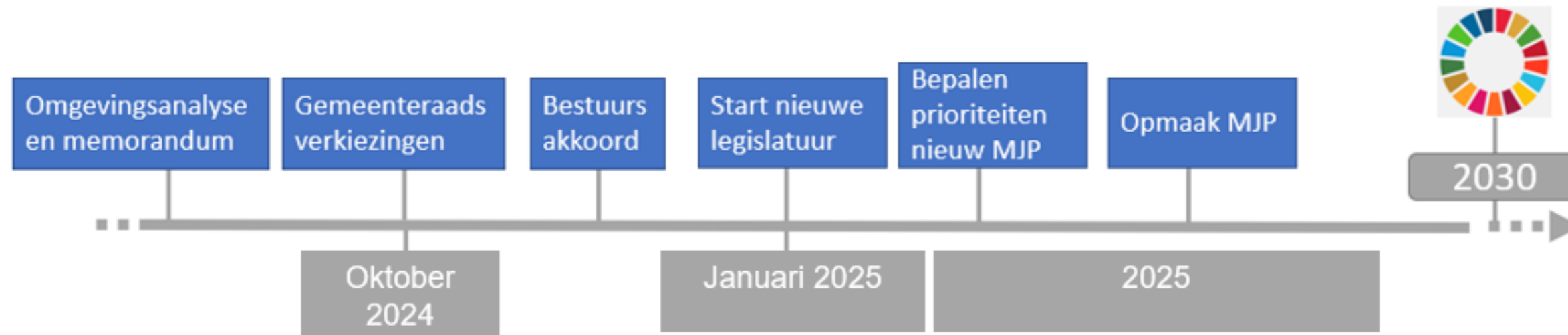

Het Gentse duurzaamheidsrapport 2022
Focus op Prosperity
Voluntary Local Review

SDG's en lokale besturen

Belang van connectie SDG's en lokaal beleid. Nieuwe BBC-cyclus opportuniteit om SDG-verhaal in de gemeente te initiëren of te versterken.

→ Eerste stap: omgevingsanalyse

VVSG Inspiratiegids SDG's in omgevingsanalyse: o.a. hoe SDG-data gebruiken om omgevingsanalyse te voeden. Eén van belangrijke bronnen: SDG-rapport en SDG-index voor Vlaamse steden en gemeenten.

- [Volledige rapport](#)
- [Synthese](#)
- [Infographic](#)

SDG-rapport van Vlaamse provincies, steden en gemeenten

Rapport geeft weer hoe provincies, steden en gemeenten bijdragen aan de realisatie van Agenda 2030, aan de hand van zowel data (indicatoren) als praktijkvoorbeelden.

Doelen

- Input voor Belgisch SDG-rapport 2023 (Voluntary National Review)
- Pioniersrol Vlaamse lokale besturen en provincies internationaal bevestigen
- Lokale besturen motiveren en inspireren om (nog meer) werk te maken van Agenda 2030, en hen ondersteunen in SDG monitoring

Data-analyse per SDG is gebaseerd op SDG-index van Vlaamse steden en gemeenten.

SDG-rapport van Vlaamse provincies, steden en gemeenten

Dataset opgebouwd uit

- Indicatoren voor alle lokale besturen
- Indicatoren met een duidelijke interpretatie
- Indicatoren die 'outcome' meten

→ Basis voor de SDG-monitor & de statistische analyse voor het SDG rapport van Vlaamse provincies, steden en gemeenten

Nuancering - Data-analyse op basis SDG-index is startpunt maar biedt geen volledig beeld. Daarom per SDG ook:

- Intro op SDG met wat lokale besturen kunnen doen
- Aanvullen met bijkomende data (niet uit SDG-index), bv. kansarmoede index
- Linken leggen naar nationale en internationale streefwaarden
- Praktijkvoorbeelden voor verdieping en opvang hiaten (bv. SDG 2: voorbeeld over voedseldistributie, waarvoor geen data beschikbaar)

40-TAL PRAKTIJKVOORBEELDEN

BOECHOUT
investeren
in fietsverkeer

BERINGEN
transversale
armoedebestrijding

IZEGEM
WEVELGEM
ontharden,
vergroenen
en verblauwen

HARELBEKE
SDG's als kader voor
het strategisch
meerjarenplan

LEUVEN
veiligheid en sterk sociaal weefsel
via empowerment van jongeren

SDG-rapport van Vlaamse provincies, steden en gemeenten

CIJFERS

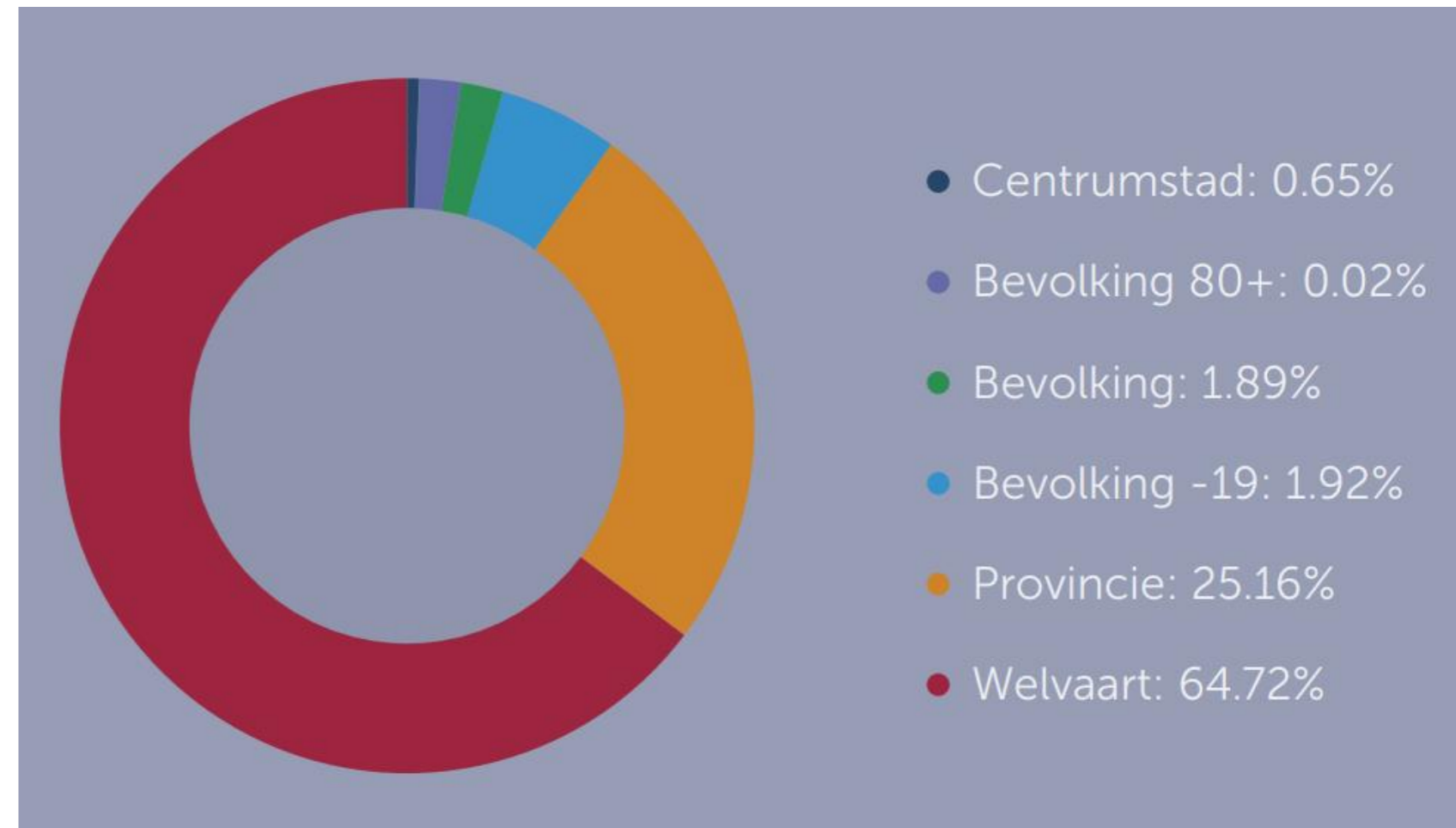
200 indicatoren

data uit de periode
2010-2021

scores per SDG-thema

SDG-rapport van Vlaamse provincies, steden en gemeenten

Sterkste stijgers

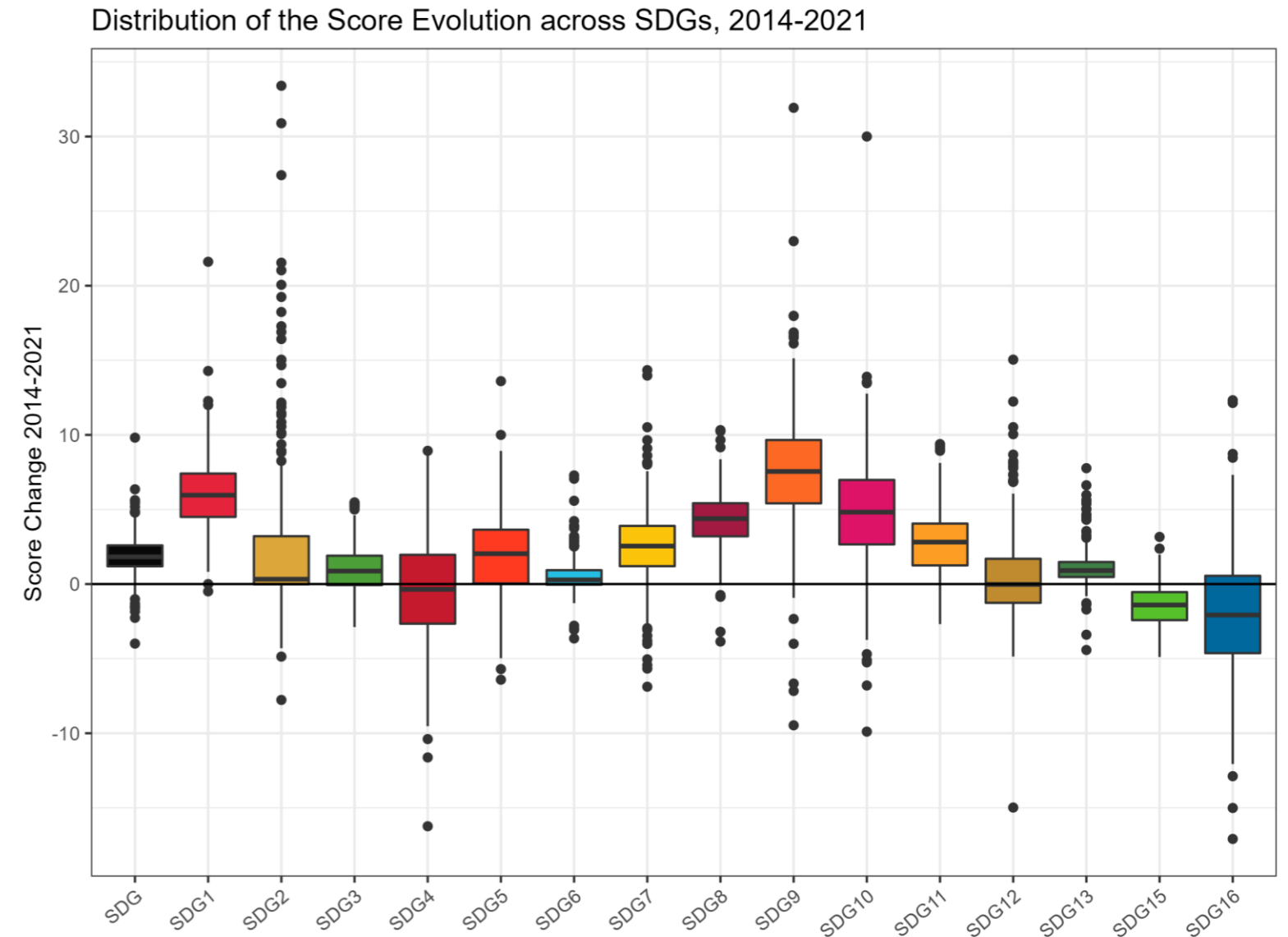
- SDG 1: geen armoede
- SDG 8: waardig werk en economische groei
- SDG 9: industrie, innovatie en infrastructuur
- SDG 10: ongelijkheid verminderen

SDG-rapport van Vlaamse provincies, steden en gemeenten

Genuanceerd verhaal

- Blijven streven naar vooruitgang
- SDG 11 (duurzame steden en gemeenten) en 7 (betaalbare en duurzame energie)
- SDG 3 (goede gezondheid en welzijn)
Vooruitgang qua preventie en verkeersveiligheid, maar achteruitgang qua fysieke gezondheid
- Verschillen tussen lokale besturen

SDG-rapport van Vlaamse provincies, steden en gemeenten

Tijdelijke terugval

- SDG 4: Kwaliteitsonderwijs
- SDG 12: Verantwoorde consumptie en productie
- SDG 16: Sterke publieke diensten stonden door corona onder druk, met als gevolg dat de tevredenheid over gemeentebesturen en de loketdiensten daalde

SDG-rapport van Vlaamse provincies, steden en gemeenten

Structurele uitdaging

- Doelstelling die sinds 2010 consequent is verslechterd: SDG 15 (Leven op het land)
- Voornamelijk veroorzaakt door een constante vermindering van de open ruimte
- Vermindering van groene ruimten in 87% van de gemeenten

SDG-rapport van Vlaamse provincies, steden en gemeenten

Centrumsteden scoren laag op armoede, klimaat, veiligheid en publieke diensten

maar zijn trekkers op het vlak van biolandbouw, duurzame voeding, milieubewust handelen en innovatie

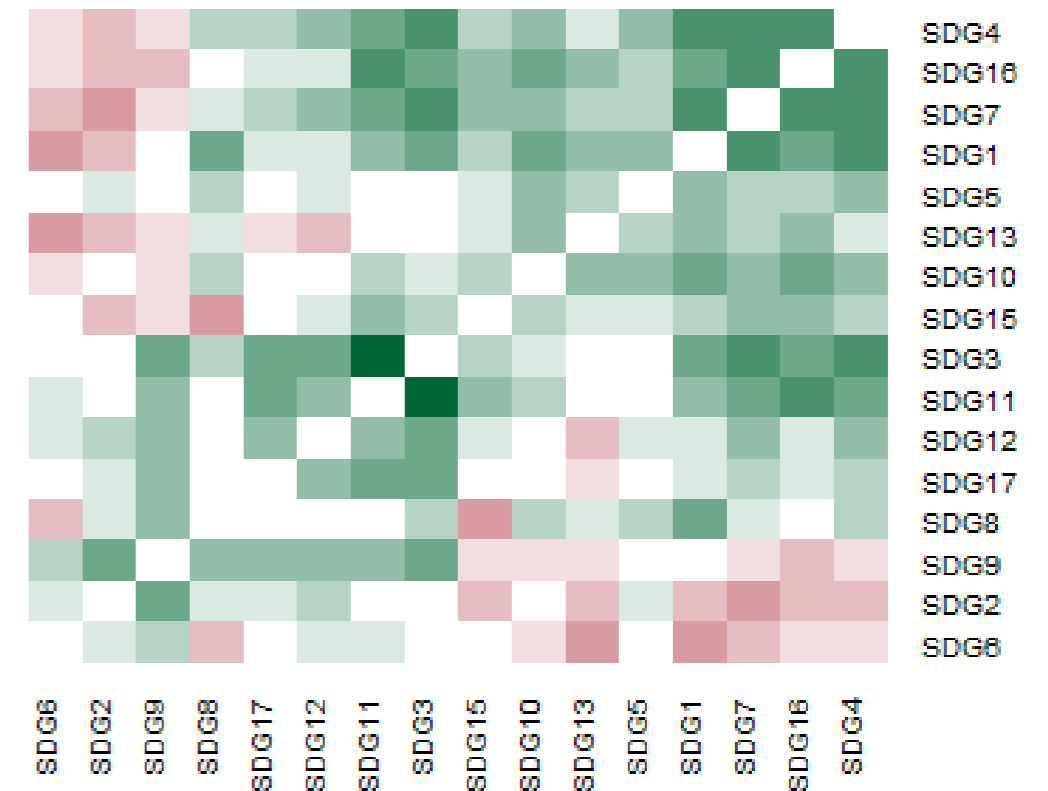
SDG-rapport van Vlaamse provincies, steden en gemeenten

Hand in hand

- SDG 3 (Goede gezondheid en welzijn), is sterk (positief) verbonden met SDG 11 (Duurzame steden en gemeenschappen). Beide SDG's evolueren doorheen de tijd ook in de dezelfde richting.
- Er is een duidelijke link tussen SDG 16 (Vrede, veiligheid, sterke publieke diensten) en SDG 4 (Kwaliteitsonderwijs).
- De verbetering van SDG 1 (Geen armoede) en SDG 8 (Waardigheid werk en economische groei) hangen mooi samen.

Spanningsveld

- Anderzijds zie je dat de stijging van SDG 8 een negatief effect heeft op SDG15 (Leven op het land).
- Je ziet ook de strijd voor groene ruimte tussen SDG15 en SDG2 (Geen honger).

Aanbevelingen i.k.v. data, bijvoorbeeld:

- Nood aan meer data/indicatoren die informatie verschaffen over effecten lokaal beleid
- Bijkomende dataverzameling en –ontsluiting voor verschillende SDG's waar nu weinig informatie (bv. toegang tot voeding, mentale gezondheid, e-inclusie, ...)
- Desaggregatie van data
- Betere afstemming tussen verschillende databronnen

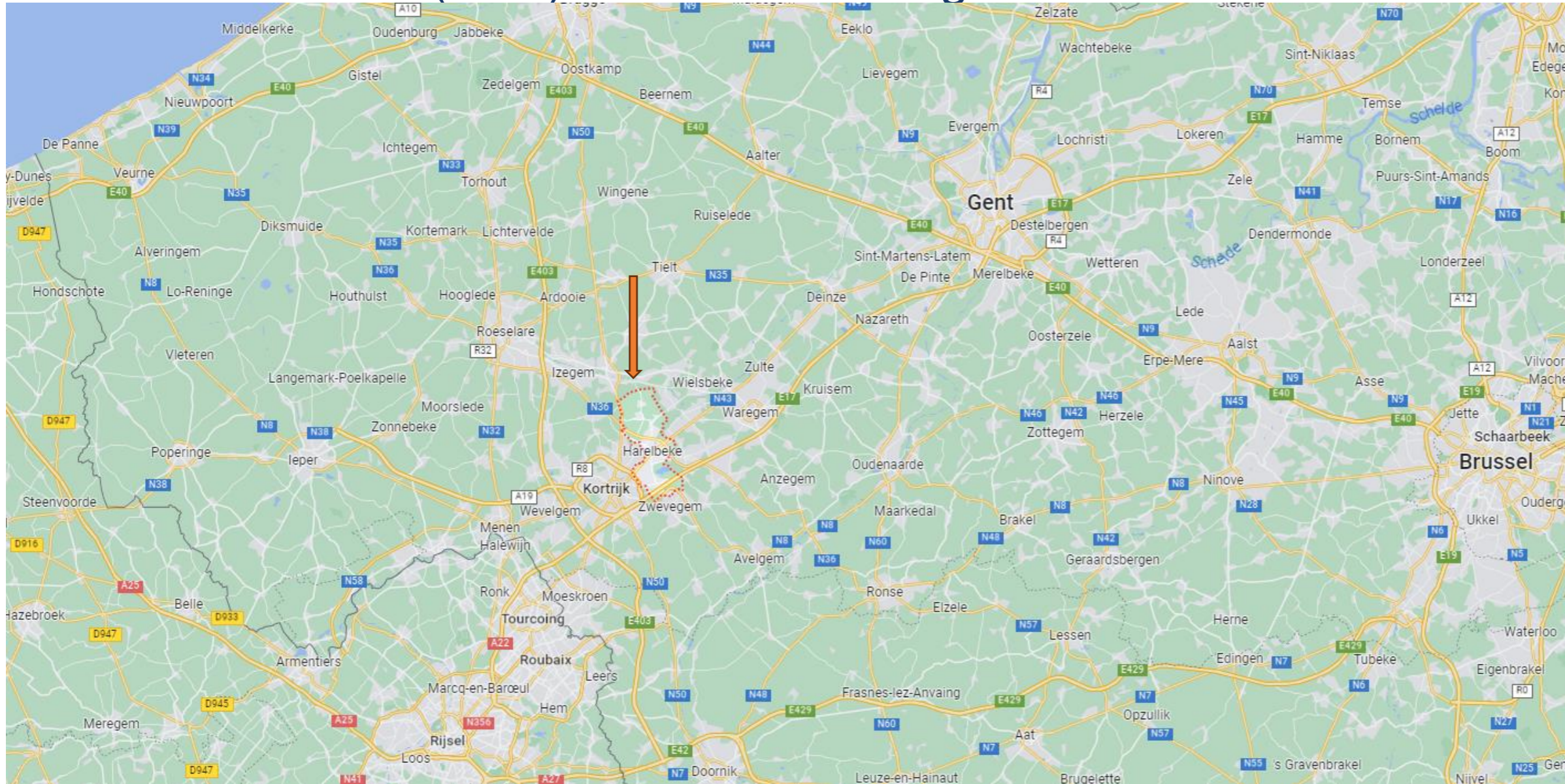

Hoe kan jij aan de slag met het rapport?

- Conclusies en aanbevelingen vertalen naar de eigen organisatie: Wat kan jij betekenen in streven naar SDG's, in vermijden negatieve spill-overs? Hoe kan jouw organisatie beschikbare data delen, vooral voor SDG's waar momenteel weinig informatie
- Tools en goede praktijken VVSG en VVP ook bruikbaar voor andere actoren, bv. SDG-cirkeloefening, SDG-toets, SDG-masterclasses, ...
- Trends/cijfers rapport gebruiken om eigen beleid te voeden en in eigen communicatie. B.v. vertrekken vanuit vaststelling VSR en van daaruit communiceren over eigen project dat op deze thematiek inspeelt

Stad Harelbeke: SDG-monitoring en connectie met stakeholders

Stad Harelbeke – (zeer) korte voorstelling

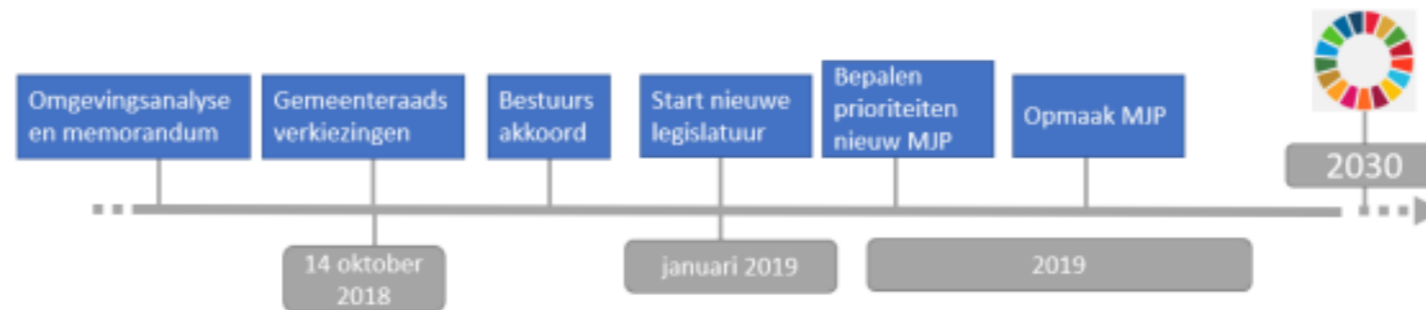

- 29.574 inwoners
 - 29,4 km²
 - 1005,99 inw./km²
- [Vlaams Gewest:
492 inw./km²]

Stad Harelbeke – (even) korte voorstelling **SDG-traject**

- SDG-piloottraject VVSG 2017-2019 – ‘Lokale integratie van Agenda 2030’ in 20 steden en gemeenten.
 - Strategisch: lokale verkiezingen in 2018
 - SDGs in Omgevingsanalyses (= eerste link met data verzamelen)
 - Nieuw gemeentelijk beleidsplan 2020-2025
 - Doel: effectieve integratie van SDGs, duurzamere beleidskeuzes, transversale werking

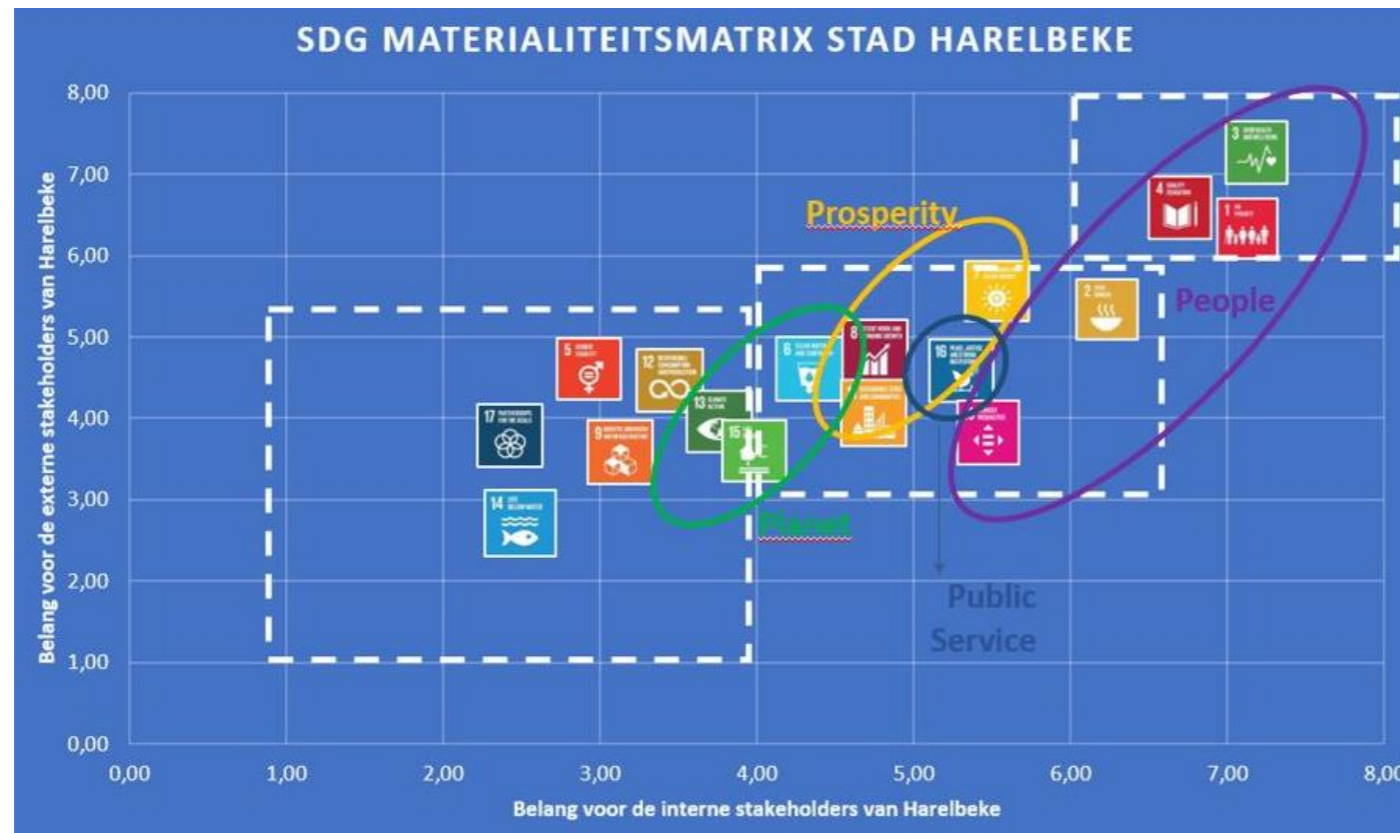

- SDG voices 2020 (Federale overheid), samen met STEUNPUNT TOT BESTRIJDING VAN ARMOEDE, SDSN BELGIUM, DIOGENE, UWE, PORT OF ANTWERP en KBVB
- Traject SDG Pioneer

Stad Harelbeke – Beleidsplan 2020 – 2025

- Omgevingsanalyse: cijfers in functie van SDGs.
- Materialiteitsanalyse: selectie van SDGs voor beleidsplan op basis van impactanalyse:

Selectie van 12 SDG =
12 doelstellingen in
gemeentelijk MJP

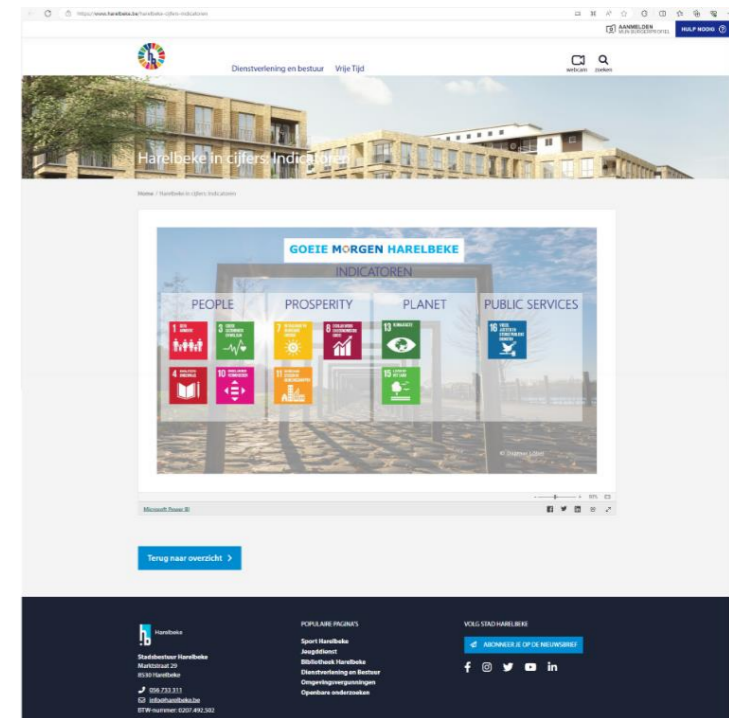
- Bepalen van relevante indicatoren voor deze 12 doelstellingen

Stad Harelbeke – AAN DE SLAG MET DATA: indicatoren – dashboard

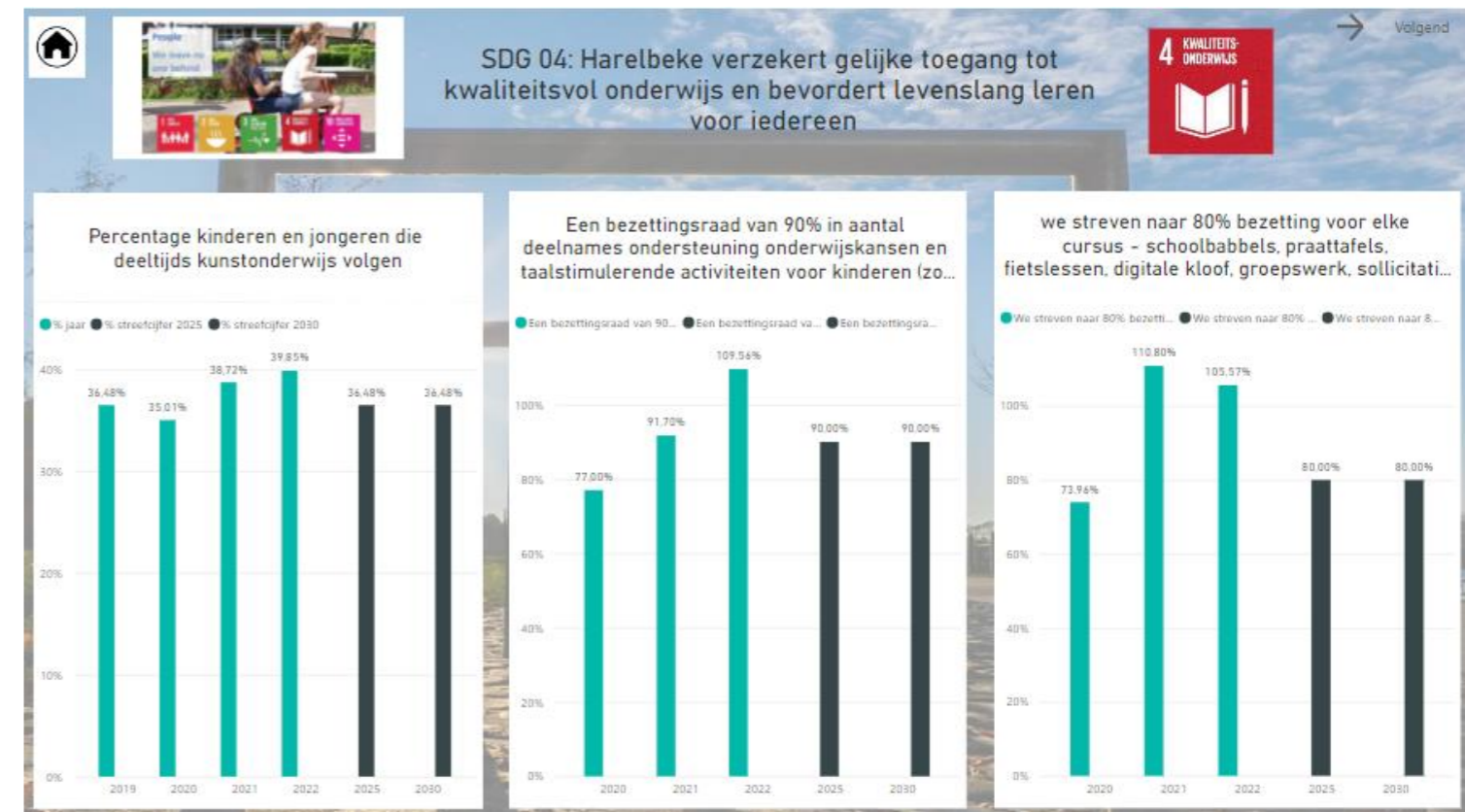
<https://www.harelbeke.be/harelbeke-cijfers-indicatoren>

- Minstens één per SDG / doelstelling
- Met streefcijfers 2025 en 2030

PEOPLE

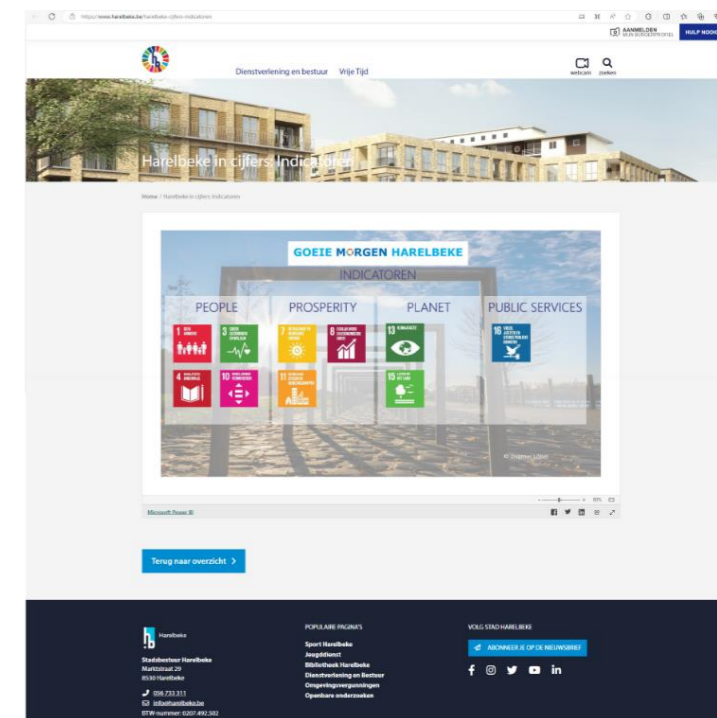
- SDG1: Harelbeke bestrijdt armoede overal en in al haar vormen (1)
- SDG3: Harelbeke verzekert een goede gezondheid en promoot welzijn voor alle leeftijden (2)
- SDG4: Harelbeke verzekert toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevordert levenslang leren voor iedereen (3)
- SDG10: Iedereen telt mee in Harelbeke (3)

Stad Harelbeke – AAN DE SLAG MET DATA: indicatoren – dashboard

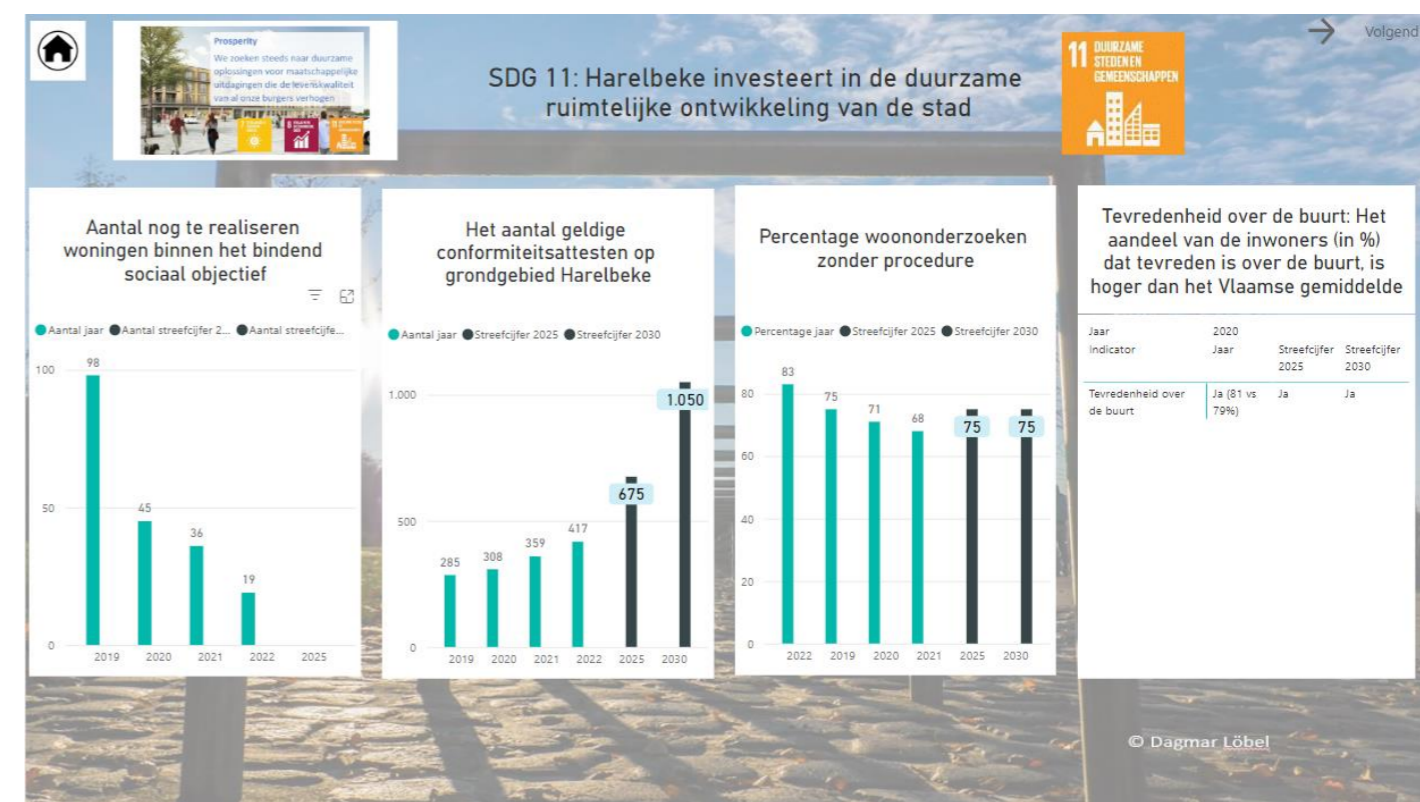
<https://www.harelbeke.be/harelbeke-cijfers-indicatoren>

- Minstens één per SDG / doelstelling
- Met streefcijfers 2025 en 2030

PROSPERITY

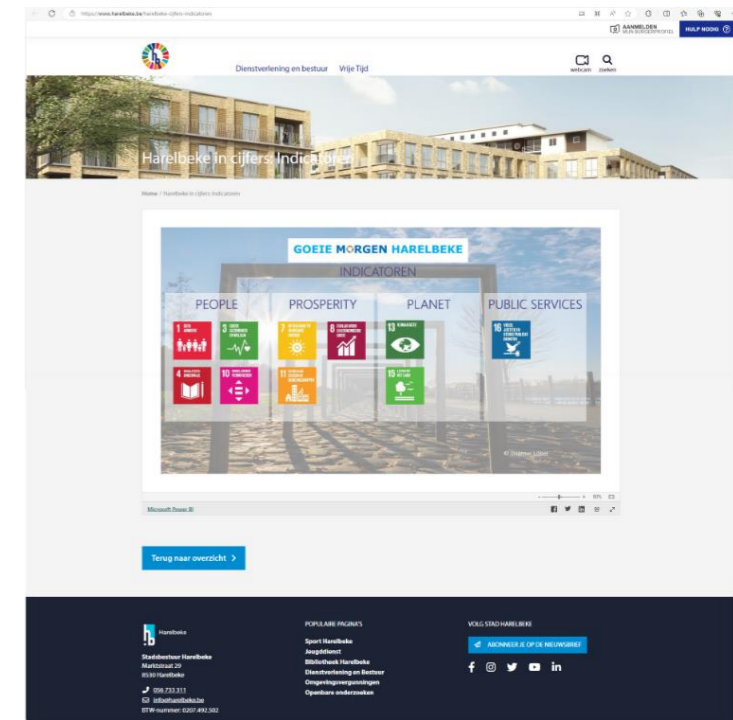
- SDG7: Harelbeke verzekert toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen (4)
- SDG8: Harelbeke bevordert duurzame economisch groei, Productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen (3)
- SDG11: Harelbeke investeert in duurzame ruimtelijke ontwikkeling van de stad (4)

Stad Harelbeke – AAN DE SLAG MET DATA: indicatoren – dashboard

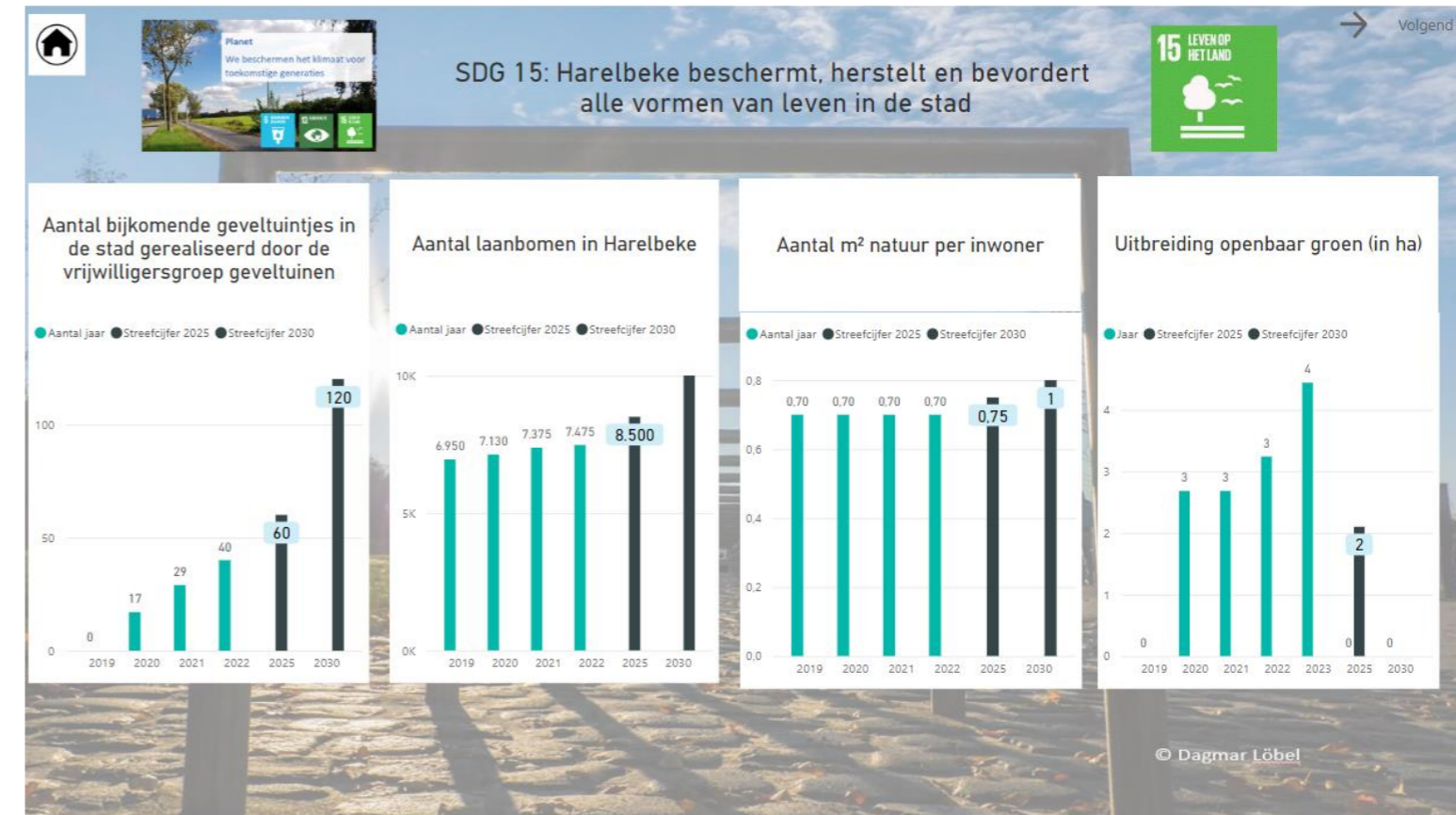
<https://www.harelbeke.be/harelbeke-cijfers-indicatoren>

- Minstens één per SDG / doelstelling
- Met streefcijfers 2025 en 2030

PLANET

- SDG13: Harelbeke realiseert de doelstellingen van het burgemeestersconvenant en is klimaatneutraal tegen 2050 (4)
- SDG15: Harelbeke beschermt, herstelt en bevordert alle vormen van leven in de stad (4)

Stad Harelbeke – AAN DE SLAG MET DATA

<https://www.harelbeke.be/harelbeke-cijfers> = JAARVERSLAG in data

<p>1 GEEN ARMOEDE</p> <p>Sociale dienst</p>	<p>2 GEEN HONGER</p> <p>Sociale kruidenier</p>	<p>3 GOEDE GEZONDHEID EN WELZIJN</p> <p>Cultuur Jeugd</p> <p>Bibliotheek Sport</p> <p>Erfgoed & Toerisme</p> <p>Gezin en kind</p>
<p>4 KWALITEITS-ONDERWIJS</p> <p>Basisonderwijs Kunstonderwijs</p> <p>Flankerend onderwijsbeleid</p>	<p>10 ONGELIJKHEID VERMINDEREN</p> <p>Mondiaal beleid en integratie</p>	

Harelbeke in cijfers: Mondiaal beleid en integratie

Home / Dienstverlening en bestuur / Bestuur / Harelbeke in cijfers / Harelbeke in cijfers: Mondiaal beleid en integratie

SDG forum 19.10.2023 – Workshop ‘SDG-data gebruiken om je beleid vorm te geven

Stad Harelbeke – AAN DE SLAG MET DATA

<https://www.harelbeke.be/harelbeke-cijfers> = JAARVERSLAG in data

© Pieter Debaets

Planet

6 **SCHOON WATER EN SANITAIR**

Water

13 **KLIMAATACTIE**

Milieu

15 **LEVEN OP HET LAND**

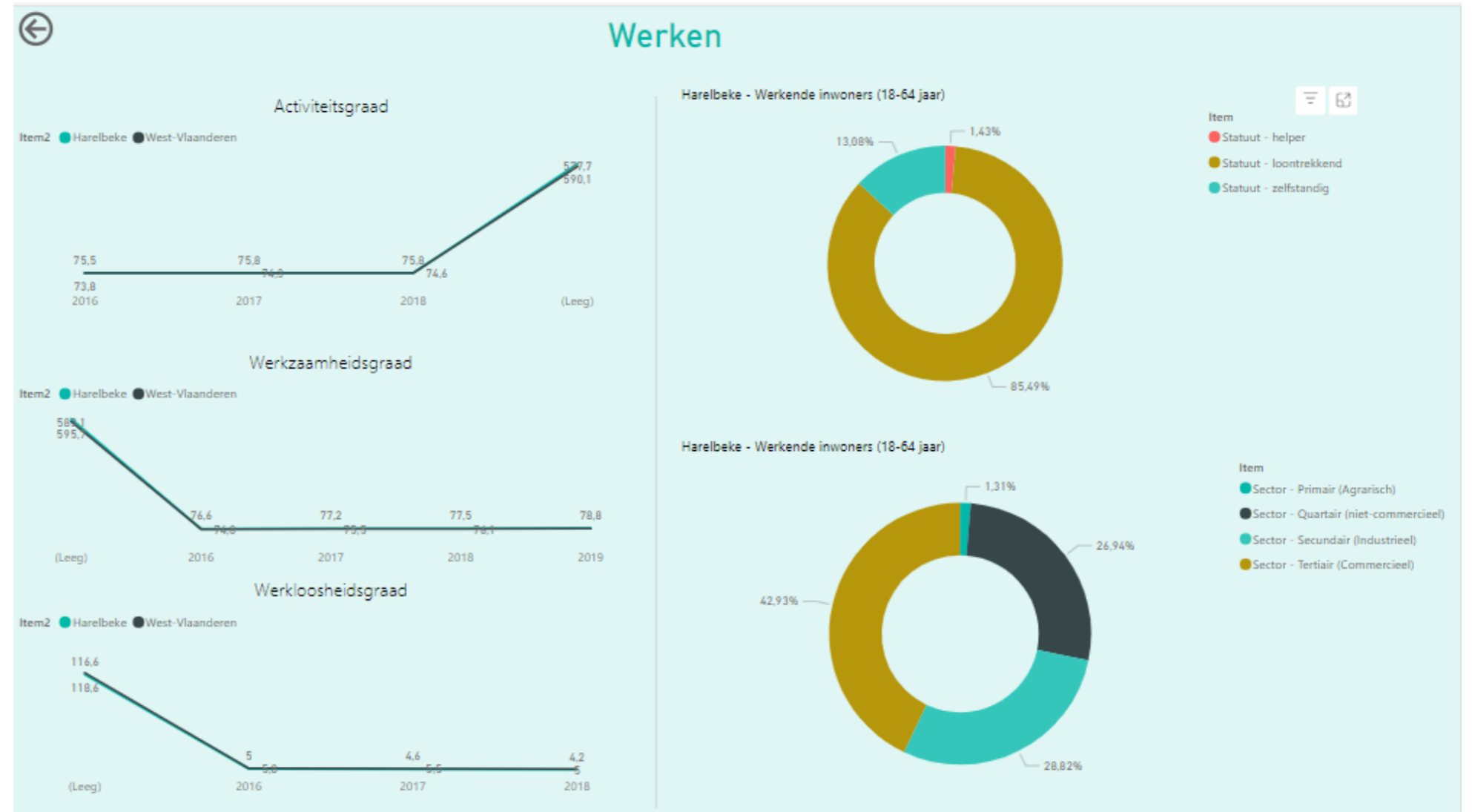
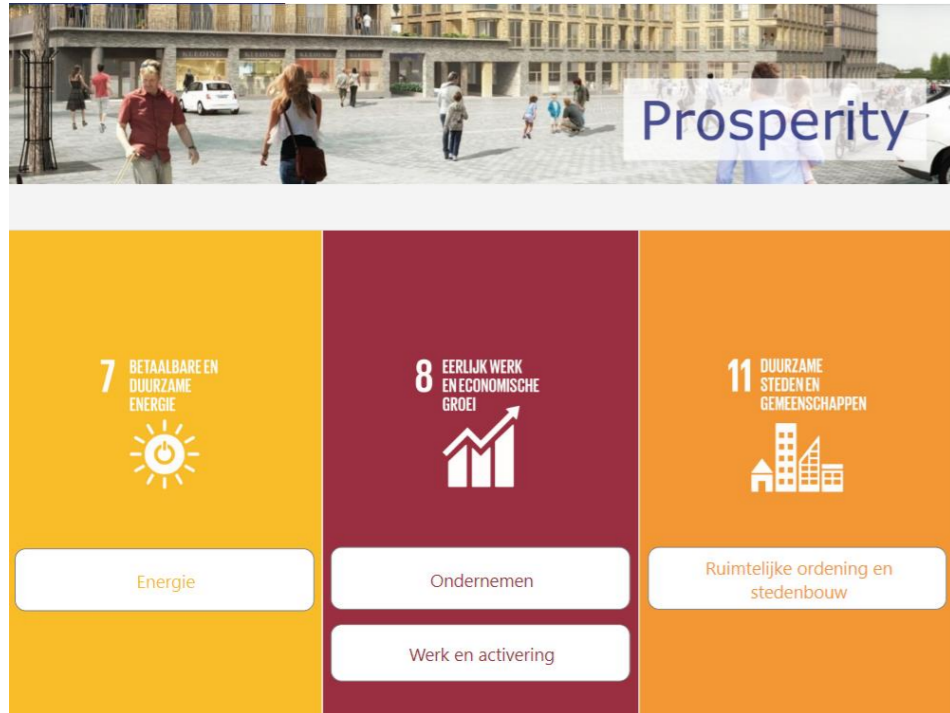
Groen

IMOG

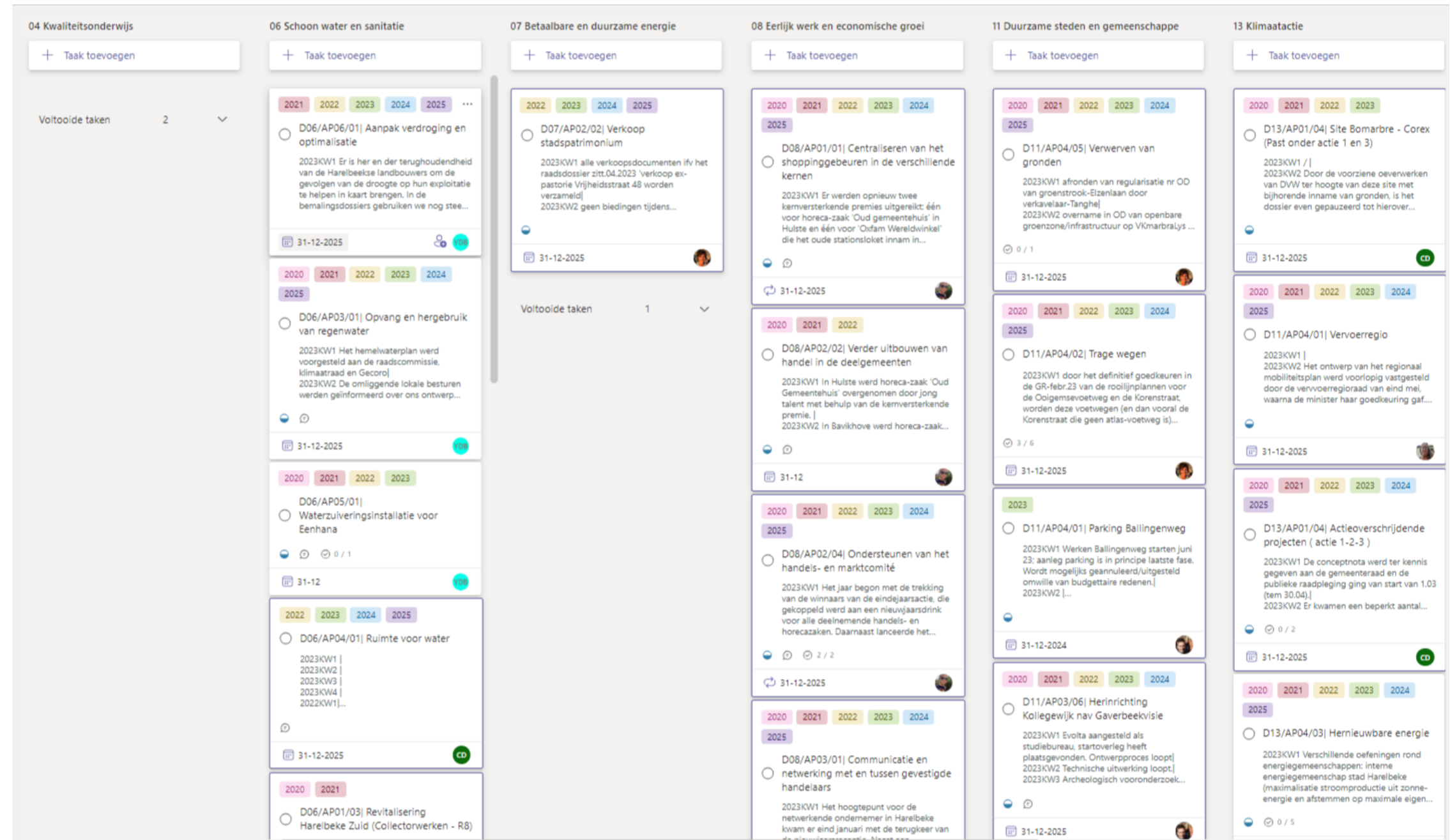

Stad Harelbeke – AAN DE SLAG MET DATA

<https://www.harelbeke.be/harelbeke-cijfers> = JAARVERSLAG in data

Stad Harelbeke – RELATIE DATA – BELEIDSOPVOLGING – Kwartaalrapportering – per departement

Stad Harelbeke – RELATIE DATA – BELEIDSOPVOLGING

Kwartaalrapportering:

Yves De Bosscher

+ Taak toevoegen

2022 2023 2024 2025

D15/AP02/04| Openbaar maken/inrichten van groen bv binnentuinen

15 Leven op het land

2023KW1 Tussentijdse evaluatieoefening van potentiële gebieden in eerste kwartaal 2023 |
2023KW2 Er werden verkennende gesprekken gevoerd met eigenaars van...

31-12-2025

2020 2021 2022 2023 2024 2025

D15/AP02/04| Bescherming en uitbreiding van bestaand groen

15 Leven op het land

2023KW1 Besprekingen zijn lopende m.b.t. bescherming van bestaand groen. Subsidierglement voor aankoop van natuurgebieden in KW2. Stand van zaken i.v.m. verschillende gebiedsopties in KW1. [...]

0 / 2

31-12-2025

PL - Opvolging SMJP

D15/AP02/04| Bescherming en uitbreiding van bestaand groen

Laatst gewijzigd 29-06-2023 door u

Yves De Bosscher

2020 2021 2022 2023 2024 2025

Bucket	Voortgang	Prioriteit
15 Leven op het land	Uitvoeren	Gemiddeld
Begindatum	Einddatum	Herhalen
01-01-2020	31-12-2025	Wordt niet herhaald

Notities

Weergeven op kaart

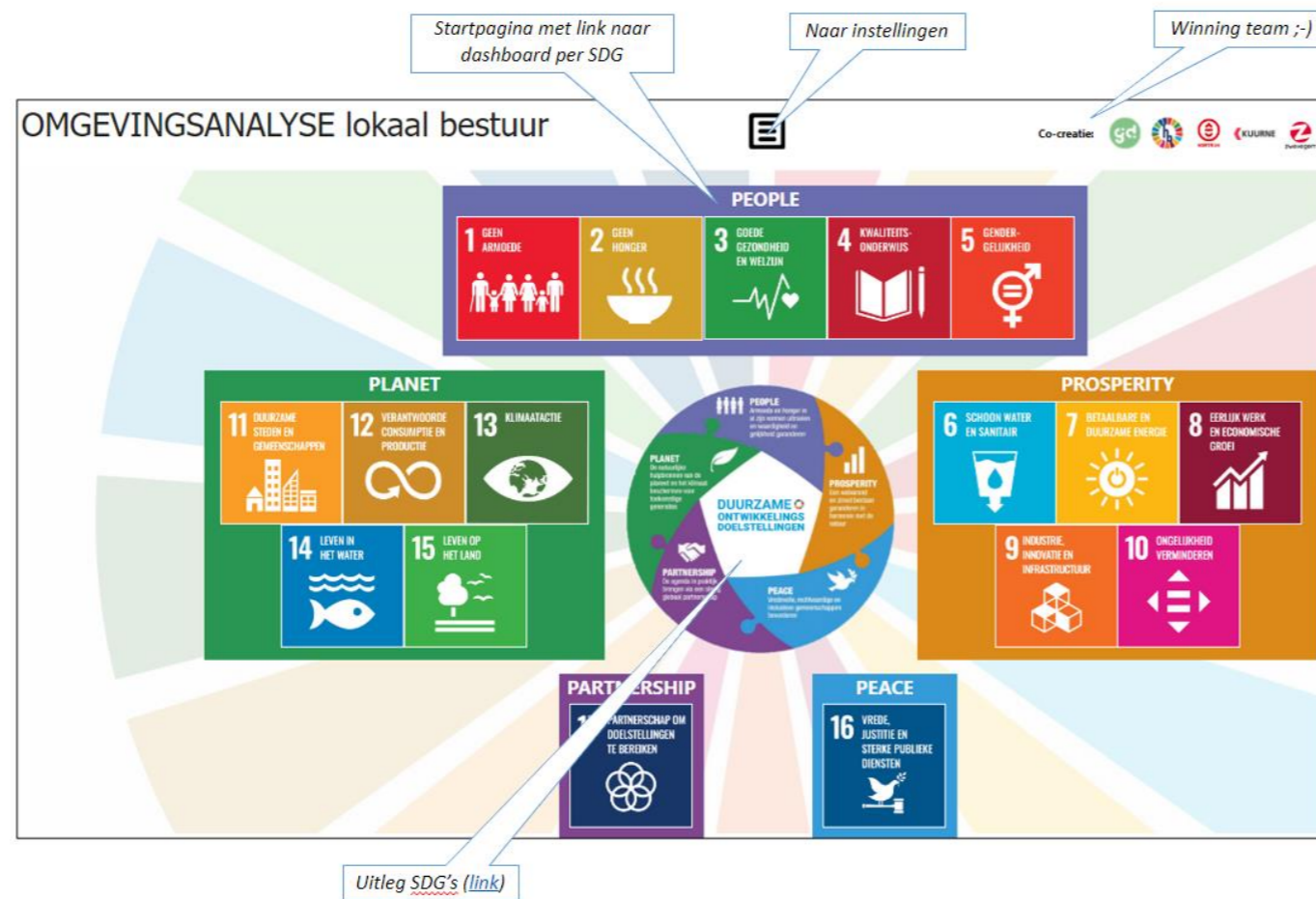
2023KW1 Besprekingen zijn lopende m.b.t. bescherming van bestaand groen. Subsidierglement voor aankoop van natuurgebieden in KW2. Stand van zaken i.v.m. verschillende gebiedsopties in KW1. |
2023KW2 Subsidierglement voor aankoop van natuurgebieden is goedgekeurd in GR juni 2023. Onderhandelingen en besprekingen met het oog op realiseren van aankopen natuur. Concrete plannen uitgewerkt met Stadlandschap Leie & Schelde voor opwaardering groenzones Keizershoek en Reynaertwijk. |
2023KW3 |
2023KW4 |
2022KW1 |
2022KW2 |
2022KW3 aankoop uitbreiding pastoretuin Hulste van de kerkfabriek |
2022KW4 Inventariseren van mogelijke projecten uitbreiden bestaand groen |
2021KW1 Er worden gesprekken gevoerd met eigenaars over uitbreiden van bestaand groen. |
2021KW2 Er worden gesprekken gevoerd met eigenaars over uitbreiden van bestaand groen. |
2021KW3 Er worden gesprekken gevoerd met eigenaars over uitbreiden van bestaand groen. Het subsidierglement voor aankoop van natuurgebieden kon nog niet worden gefinaliseerd. |
2021KW4 Plan ontworpen (ism Stadlandschap Leie & Schelde) voor aanleg park Schipstraat, op basis van bestaande natuurwaarden. |
2020KW1 Inzake bestaand groen: we inventariseerden bestaande en te behouden natuurwaarden bij geplande nieuwe ontwikkelingen. Er waren geen aankoop-opportunities inzake uitbreiding van bestaand groen. In eigen beheer realiseerde de groendienst: Groenzone Koeksken: van een intensief grasveld werd een ecologische groenzone gecreëerd met aanplant van fruitbomen, fruihagen, heesters, bomen en extensief gras. (600 m²), aanplant bomen in landschappelijk gebied: Waregemsestraat en Lissebroek (44 bomen), groenzone ingang sporthal De Dageraad: volledige heraanleg van de bestaande groenzone, met aanplant van diverse bomen, heesters en vaste planten. (750 m²) |
2020KW2 Oppervlakte extensief beheerd openbaar groen is uitgebreid van 20.000 naar 75.000 m². Het stedelijk Groenplan werd gefinaliseerd en voorgelegd aan het CBS van 9 juni, Klimaatraad van 9 juni, RC GGZ van 10 juni. Wordt aan de GR van juli voorgelegd. |
2020KW3 Stedelijke Groenplan werd goedgekeurd op de GR van 13 juli 2020. In het Groenplan zijn groeinormen voor straat- en laanbomen, voor natuur en voor openbaar groengebied uitgewerkt. Opmaak plan aanplant 'tiny forests' Beneluxlaan. |
2020KW4 Opstart realisatie groene pixel Heerban (slopen woningen, aanleg groenzone), verdere afspraken met De Vlaamse Waterweg ivm aanleg groenzones Beneluxlaan - Heraanplant Collegebos |

SDG forum 19.10.2023 – Workshop ‘SDG-data gebruiken om je beleid vorm te geven

Stad Harelbeke – CONTINUÛTEIT IN WERKEN MET SDGs

- Nieuwe beleidsperiode komt er aan – nieuwe lokale verkiezingen in 2024.
- Uitbreiding van aanpak SDGs in ‘Omgevingsanalyse’ op ‘regionaal niveau’:
STAD KORTRIJK – STAD HARELBEKE – GEMEENTE ZWEVEGEM – GEMEENTE DEERLIJK – GEMEENTE KUURNE

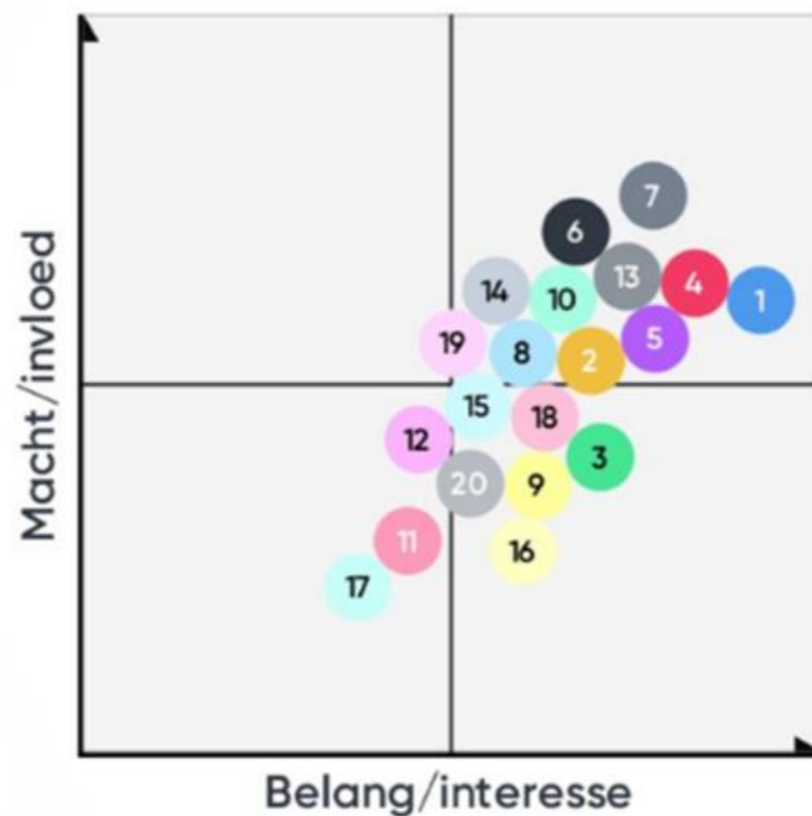
- Selectie van 80 indicatoren uit
- Provincie in cijfers
 - Gemeentemonitor

Stad Harelbeke – EXTERN

- Eerste stap: in eerder traject, eerste indicatie in een macht-belangenmatrix.
- Niet elke externe partner heeft evenveel belang, interesse, macht of invloed:

Macht-belangenmatrix

- 1 Burgers
- 2 Personeel
- 3 Vrijwilligers
- 4 OCMW
- 5 Zorgbedrijf
- 6 Politiezone en brandweer
- 7 Gemeenteraad
- 8 OCMW raad
- 9 Adviesraden
- 10 Bedrijven
- 11 Omliggende gemeenten
- 12 Scholen
- 13 Verenigingen en sociale organisaties
- 14 Imog
- 15 Distributienetbeheerder
- 16 CAWs
- 17 VVSG
- 18 Natuurpunt
- 19 Vlaamse overheid
- 20 De lijn/nmbs

Samen met IDEA format/sjabloon maken waarmee voorstellen van stakeholders verzamelen.

Stakeholders via dat sjabloon doen reflecteren over de SDGs.

In 2024 met geselecteerde stakeholders en op basis van de SWOT-analyse van de indicatoren in de omgevingsanalyse aan de slag.

Relatie tussen lokale besturen en stakeholders ikv SDG-data

Wat is jullie mening? 3 stellingen

- Mijn organisatie verzamelt data in kader van duurzaamheid (context of eigen inspanningen).
- Ikzelf of mijn organisatie maak(t) gebruik van data over mijn gemeente.
- Lokale besturen moeten of kunnen nog meer gebruik maken van data van stakeholders.

Andere bronnen en materialen

Selecteer een gemeente uit de lijst

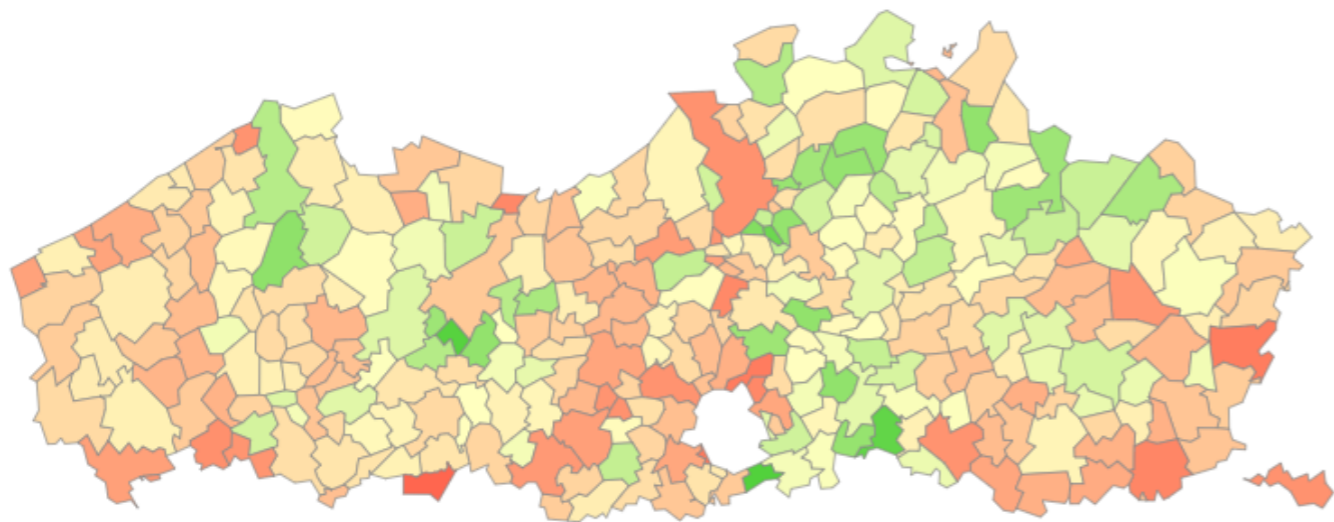
Vlaanderen

Selectie wissen

SDG Index Score

Selecteer een gemeente op de kaart

58

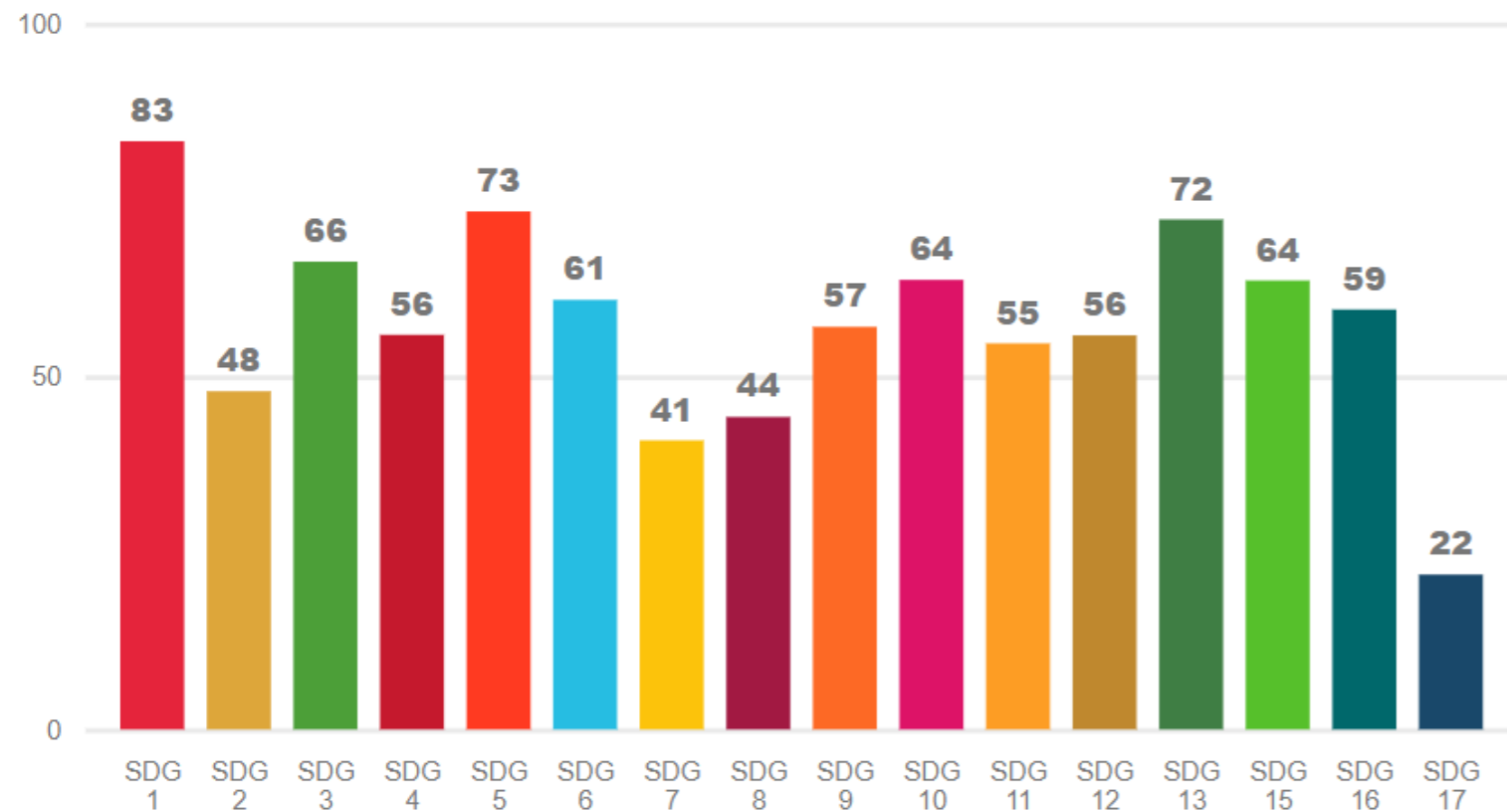
Vergelijk die evolutie met :

gelijkaardige gemeenten

OF

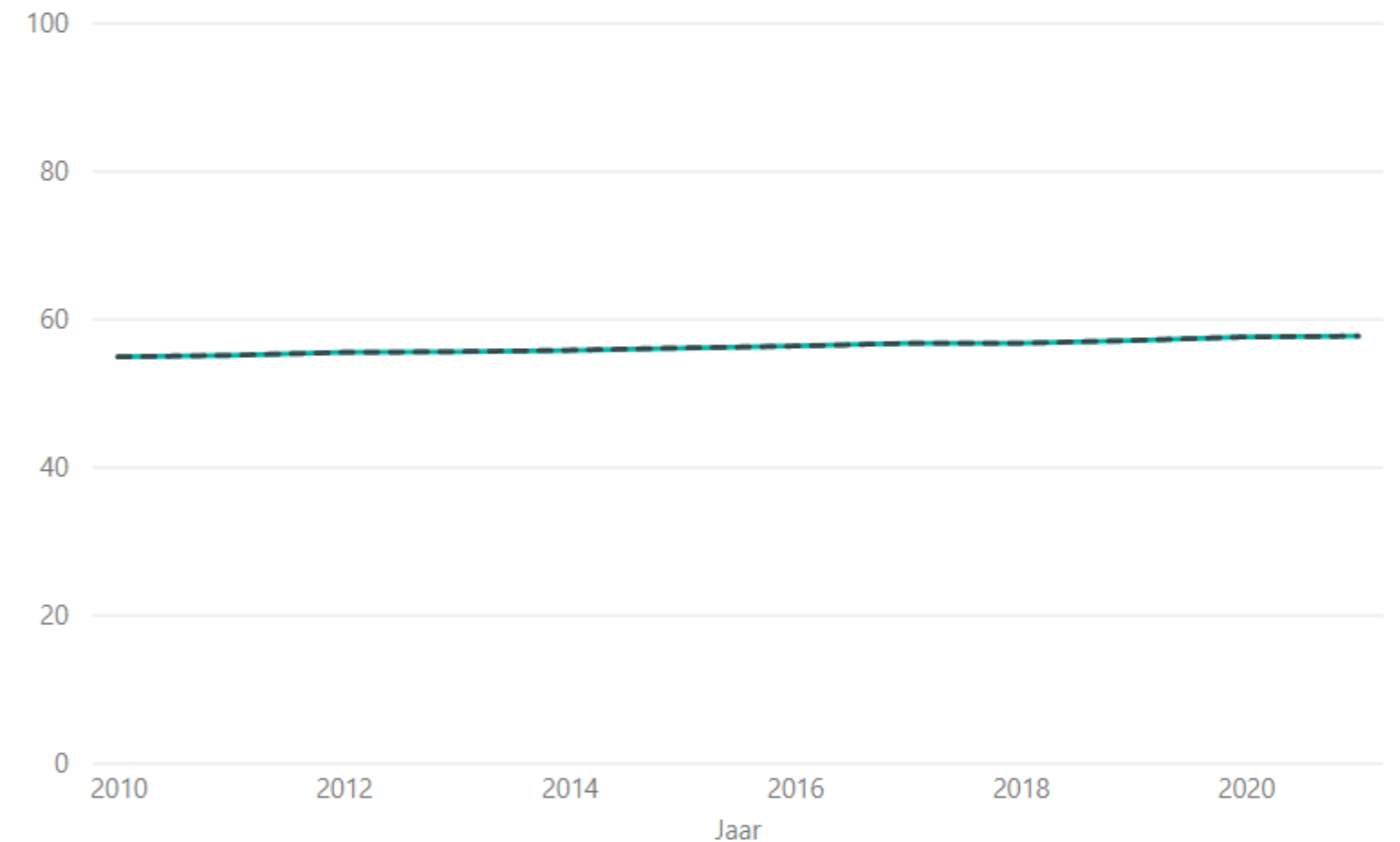
andere gemeente

Selecteer een SDG op de grafiek (meer info op de volgende pagina)

Evolutie van de index

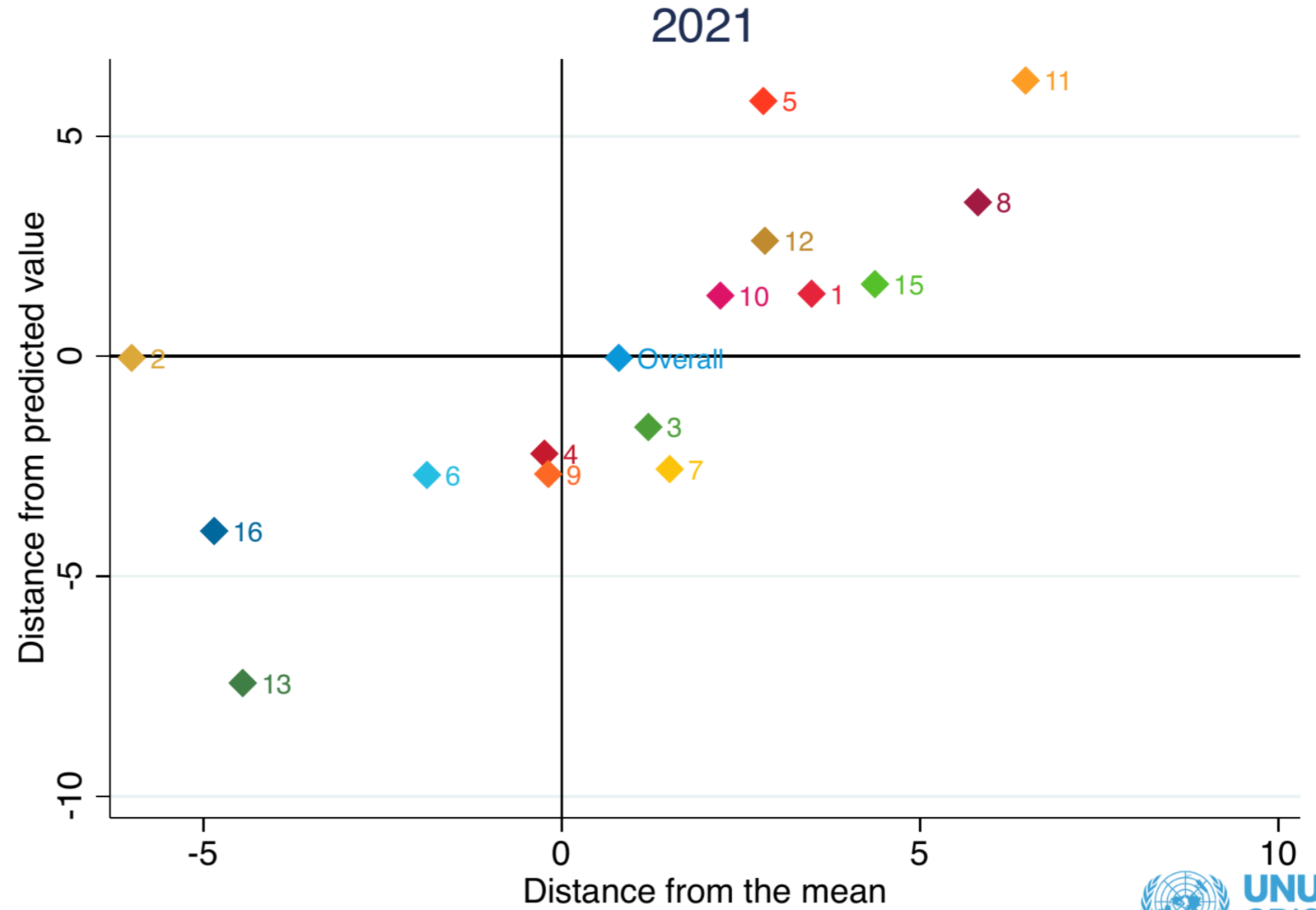
● SDG Index (Selectie) ● SDG Index Vlaanderen of gekozen referentiepunt

SDG-index voor Vlaamse steden en gemeenten

Horizontale as: afstand t.o.v. de mediaan indexscore van alle gemeenten voor dat jaar.

Verticale as: afstand t.o.v. de verwachte score voor jouw gemeente voor dat jaar.

Extra bronnen en documentatie VVSG

- SDG-monitoring en rapportering: inspiratiegids en datasets
- Publicatie Lokale schouders voor globale uitdagingen
- SDG-toets voor gemeentelijke projecten
- Sensibiliserende praktijkvoorbeelden
- SDG's in internationale samenwerking
- SDG-academie voor lokale besturen, bv. 13/11 vorming 'draagvlak creëren voor de SDG's via verbindende communicatie'
- www.vvsg.be/sdgs

Duurzame
ontwikkelingsdoelen

SDG-materiaal en
publicaties

SDG-vormingen

SDG's in je beleid

SDG-praktijkenbank

Vlaams SDG rapport

Week van de Duurzame
Gemeente

Externe bronnen

Contact

VVSG, Hanne Albers, hanne.albers@vvsg.be

Idea Consult, Valentijn Vanoeteren,
valentijn.vanoeteren@ideaconsult.be

<https://sdgforum.be> info@sdgs.be